

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського і фінансового права

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«ПОДАТКОВЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма / спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – обов'язкова
Рік набору – 2019, 2020

Викладач – Шевчик Олександр Сергійович,
доцент кафедри цивільного, господарського і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

27 серпня 2019 р.

Полтава – 2019

Силабус навчальної дисципліни «**Податкове право**» для студентів галузі знань 081 «Право», спеціальності 081 «Право», другого (магістерського) рівня вищої освіти Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 12 с.

Розробник

Шевчик Олександр Сергійович – кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри цивільного, господарського і фінансового права
(протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.)

Дата оновлення – 27 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання цивільного, господарського і фінансового права від 27 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ І. Є. Криницький

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	«Податкове право»
Вид навчальної дисципліни	Обов'язкова, належить до циклу навчальних дисциплін загальної фахової підготовки.
Викладач	Шевчик Олександр Сергійович - к.ю.н., доцент.
Контактний телефон	+38 0532 560148
E-mail	a.s.shevchik@ukr.net
Консультації	П'ятниця 13-00 – 14-00, Вівторок 12-00 – 13-00 м.Полтава, Першотравневий проспект, 5, ауд. 601-Б.
Онлайн консультації у Zoom	https://us05web.zoom.us/j/9237954709?pwd=ZUVULzZXZDgyQXR6NWxNa1g2cXFjdz09 код доступу vrGEB6

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається поняття та зміст основних категорій податкового права. Вивчаються організаційно-правові моделі оподаткування у провідних країнах світу. Розглядаються тенденції розвитку світового та вітчизняного механізму правового регулювання й організації системи оподаткування; системно-структурна організація оподаткування, правовий статус органів податкового контролю; порядок прийняття та введення нових податків; правовий статус посадових осіб органів податкового контролю, їх повноваження; правовий механізм податкового контролю; особливості реалізації юридичної за порушення норм податкового законодавства. Студенти знайомляться із основними нормативно-правовими актами у галузі податкового права, вчать застосовувати податково-правові норми на практиці, а також знайомляться із правозастосовною практикою їх реалізації. Складають процесуальні документи.

Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Податкове право» – набуття студентами здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі податкового права, що передбачає проведення різноманітних досліджень та/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Основними **завданнями** вивчення зазначеної навчальної дисципліни є:

- вивчення основних положень теорії податкового права;
- вивчення законодавства про податки та збори;
- формування знань відносно податкової системи України, видів податків та зборів;
- з'ясування спеціальних термінів, які використовуються в податковому законодавстві;

- виявлення проблем правозастосовної практики та усвідомлення тенденцій розвитку податкового законодавства;
- формування навиків пошуку нормативних та інших джерел, необхідних для вирішення практичних казусів, пов'язаних з виконанням суб'єктами податкових правовідносин обов'язків та реалізацією своїх прав;
- вивчення судової практики.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми

Пререквізити: «Теорія держави і права»; «Конституційне право України»; «Адміністративне право»; «Господарське право»; «Трудове право»; «Фінансове право».

Кореквізити: «Митне право», «Інвестиційне право», «Муніципальне право».

Постреквізити: «Державний фінансовий контроль», «Приватноправові проблеми діяльності корпорацій», «ІТ право», «Банківське право», «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності», «Медичне право».

Очікувані результати навчання здобувачів вищої школи

У результаті засвоєння навчальної дисципліни «Податкове право» здобувач вищої освіти повинен демонструвати наступні результати навчання:

Здатність демонструвати знання змісту основних категорій податкового права (податок, збір, платник податків, податковий агент, тощо)

Здатність демонструвати знання співвідношення податкового законодавства з іншими законодавчими актами

Здатність демонструвати знання податкової системи України

Здатність демонструвати знання підстав виникнення та порядку усунення подвійного оподаткування

Здатність демонструвати знання правового статусу фіскальних органів, контролюючих органів та органів стягнення

Здатність демонструвати знання правового механізму податку, збору

Здатність демонструвати знання порядку виконання податкового обов'язку

Здатність демонструвати знання щодо способів здійснення податного контролю

Здатність розв'язувати складні проблеми щодо особливостей порядку оформлення результатів перевірки в залежності від виду перевірки, що був ініційований та проведений контролюючим органом

Здатність розв'язувати складні проблеми пов'язаних з оскарженням в

адміністративному, судовому порядку рішень, що можуть бути винесені за результатом проведення контролюючим органом перевірки.

Розклад занять з навчальної дисципліни для студентів денної форми

№	Дата та час	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
1.	15.02.21- 19.02.21 08.03.21 – 12.03.21	Податкове право в системі права Податкові правовідносини та податково-правові норми	Податкове право в системі права Податкові правовідносини та податково-правові норми <i>Основна література: 8-12, 14, 17, 26</i>	Система податкового права. Джерела податкового права. Склад податкового законодавства України. Внесення змін до Податкового кодексу України. Співвідношення податкового законодавства з іншими законодавчими актами та міжнародними договорами. Принципи податкового права. Поняття податкових правовідносин.
2.	22.02.21- 26.02.21 15.03.21 – 19.03.21	Правова природа податку та податкової системи. Загальні засади встановлення податків і зборів	Правова природа податку та податкової системи. Загальні засади встановлення податків і зборів. <i>Основна література: 8-12, 14, 21</i>	Поняття податкової системи України. Поняття та рівні податкового тиску. Поняття податку та збору. Класифікація податків та зборів. Самозайнята особа. Поняття податкового резидента та податкового нерезидента. Правовий статус податкових агентів. Поняття пов'язаних осіб. Поняття та рівні представництва в податковому праві. Поняття та види об'єктів оподаткування. Методи визначення об'єктів оподаткування. Поняття ставки податку. Поняття предмета оподаткування. Поняття податкової звітності. Поняття та система податкових пільг. Поняття податкового кредиту. Поняття подвійного оподаткування.

3.	01.03.21 – 05.03.21 22.03.21 – 26.03.21	Податковий обов'язок та його елементи. Податковий борг. Забезпечення виконання податкового обов'язку	Податковий обов'язок та його елементи. Податковий борг. Забезпечення виконання податкового обов'язку. <i>Основна література: 8- 12, 14</i>	Поняття та зміст податкового обов'язку. Гарантії забезпечення виконання обов'язку по сплаті податків та зборів. Зміст податкової застави. Порядок виникнення та припинення податкової застави. Поняття адміністративного арешту активів. Строки давності та порядок їх застосування.
4.	08.03.21 – 12.03.21 29.03.21 – 02.04.21	Податковий контроль	Податковий контроль. <i>Основна література: 8- 12, 14, 15,16,18</i>	Контролюючі органи та органи стягнення. Визначення змісту податкового контролю та повноваження органів влади щодо його здійснення. Способи здійснення податкового контролю.
5.	05.04.21- 09.04.21		Податковий контроль. <i>Основна література: 8- 12, 14, 15,16,18</i>	Ведення обліку платників податків. Податкова інформація: поняття і порядок отримання . Зустрічні звірки. Поняття податкової перевірки. Класифікація податкових перевірок. Порядок та особливості проведення перевірок різних видів. Податкові консультації : поняття, види, порядок надання та оскарження.
6.	22.03.21 – 26.03.21 12.04.21- 16.04.21	Відповідальність за порушення податкового законодавства Захист прав та інтересів платників податків	Відповідальніс ть за порушення податкового законодавства Захист прав та інтересів платників податків. <i>Основна література: 8- 12, 14, 23, 27</i>	Поняття та ознаки податкового правопорушення. Склад податкового правопорушення. Класифікація податкових правопорушень. Підстави відповідальності за порушення податкового законодавства. В Фінансова відповідальність як різновид юридичної відповідальності за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Порядок притягнення до фінансової відповідальності за порушення податкового законодавства. Обставини, що виключають фінансову

				відповідальність за порушення податкового законодавства. Кримінальна та адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства.
7.	22.03.21 – 26.03.21 19.04.21- 23.04.21	Загальнодержавні податки і збори: пряме оподаткування.	Загальнодержавні податки і збори: пряме оподаткування. <i>Основна література: 8-12, 14, 15,16,18</i>	Правова природа прямого оподаткування. Принцип податкового резидентства при оподаткуванні юр.осіб. Об'єкт податку на прибуток підприємств. Визначення фінансового результату при справлянні податку на прибуток підприємств. Поняття амортизації при справлянні податку на прибуток підприємств. Місце ПДФО у податковій системі України. Військовий збір: платники, об'єкт, ставка
8.	29.03.21 – 02.04.21 26.04.21- 30.04.21	Загальнодержавні податки і збори: та непряме оподаткування. Інші види загальнодержавних податків та зборів в Україні	Загальнодержавні податки і збори: та непряме оподаткування. Інші види загальнодержавних податків та зборів в Україні <i>Основна література: 8-13, 20</i>	Зміст непрямих податків та їх місце в податковій системі України. Особливості непрямого оподаткування. Види непрямих податків. Правове регулювання податку на додану вартість. Зміст податку на додану вартість. Основні елементи правового механізму податку на додану вартість: платник, об'єкт, ставка. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість. Додаткові елементи правового механізму податку на додану вартість. Акцизний податок.. Рентна плата та її складові. Мито.
9.	03.05.21- 07.05.21	Місцеві податки в Україні	Місцеві податки в Україні. <i>Основна література: 8-12, 19</i>	Особливості встановлення місцевих податків. Склад податку на майно. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки як майновий місцевий податок. Транспортний податок: платник, об'єкт, ставка, порядок декларування та сплати.

10.	10.05.21- 14.05.21		Правове регулювання місцевих зборів в Україні. <i>Основна література: 8-12, 19</i>	Особливості встановлення місцевих зборів. Повноваження місцевих рад щодо встановлення місцевих зборів. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір.
-----	-----------------------	--	---	--

Самостійна робота студентів

Самостійна робота здобувача вищої освіти із навчальної дисципліни виконується у формі:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляд судової практики;
5. есе за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, у т.ч. іноземної;
7. термінологічного словника;
8. огляд окремих нормативно-правових актів.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у «Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни **«Податкове право»** для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» / уклад. О.С. Шевчик. Полтава : ПЮІ Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 6 с.

Інформаційне забезпечення курсу

Основні нормативно-правові акти

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року. Відом. Верховної Ради України. 2010. №50-51. Ст.572. Дата оновлення: 28.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 27.08.2020).
2. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. Офіційний вісник України. 2010. №92. Ст. 3248. Дата оновлення: 13.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
3. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. Відомості Верховної Ради України. 1999. №29. Ст.238. Дата оновлення: 01.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).
4. Про банки та банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 р. Відомості

Верховної Ради України. 2001. №5-6. Ст.30. Дата оновлення: 01.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

5. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. №29. Ст.137. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

6. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року №2664-III Урядовий кур'єр. 2001. №154. Дата оновлення: 01.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

7. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 року № 2473- VIII. Урядовий кур'єр. 2018. № 139. Дата оновлення: 28.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення: 27.08.2020).

Основна література

8. Воронова Л.К. Фінансове право: Підручник. Київ: Моя книга., 2006. 480 с.
9. Музика-Стефанчук О.А. Фінансове право: Учб. посіб. Київ 2018. 560 с.
10. Податкове право: : Навч. посіб. / Л. К. Воронова, М. П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва. Київ : Правова єдність, 2009. 600 с.
11. Воронова Л.К. Банківсько-фінансово-правовий словник-довідник. Київ: А.С.К., 1998. 288с.
12. Бекерська Д.А. Податкове право та податкове законодавство в Україні: Навч. посібник. - Одеса: Юридична література, 2000. 224 с.
13. Бех Г.В. Правовое регулирование косвенных налогов в Украине. Монография. Харьков: Легас, 2003. 128 с.
14. Бюджетний кодекс України: науково-практичний коментар: станом на 1 березня 2011 року / за ред.. Л.К. Воронової, М.П. Кучерявенка. Харків: Право, 2011. 608 с.
15. Жернаков М.В. Правове регулювання представництва у сфері оподаткування. – Харків: Право, 2006. – 144
16. Криницький І.Є. Теоретичні проблеми податкового процесу: монографія. Харків: Право, 2009. 320 с.
17. Кучерявенко Н.П. Основы налогового права: Учебное пособие. Харьков: Легас, 2001. 304 с.
18. Кушнартова Т.Є., Кучерявенко М.П. Система податкових органів України. Харків: Торгсінг, 2000. 240с.
19. Музика О.А. Доходи місцевих бюджетів за українським законодавством: Монографія. – Київ: Атіка, 2004. – 344 с.

20. Стрельников В.В. Правовой режим пени в налоговом праве: Учебное пособие. Москва: Статут, 2004. 155 с.
21. Толстопятенко Г.П. Европейское налоговое право. –Москва: Издательство НОРМА, 2001. 336 с.
22. Щербанюк О.В. Громадянин як суб'єкт податкових правовідносин. Чернівці: ЧДУ, 2000. 280 с.
23. Бакун О.В. Види та особливості податкової відповідальності громадян. Науковий вісник чернівецького університету. 2000. №4. С.68-72.
24. Карасева М. Налоговое законодательство и правосубъектность физического лица. Хозяйство и право. 1996. №7.- С.97-105.
25. Кучерявенко Н. Правовая природа налога. Финансовое право. 2001. №2. С.6-10.
26. Кучерявенко М.П. Поняття складного інституту податкового права. Вісник Академії правових наук України. 1998. №4. С.104-112.
27. Пришва Н.Ю. Відповідальність за порушення податкового законодавства . Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. – К.: Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2001. - Випуск 28. - Ч.3. – С.132-141.

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розробленні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення бізнес-процесів. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної

інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити із аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контроль заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Податкове право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни є залік, який проводиться шляхом тестування та оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до заліку, становить 20 балів.

Питання для підготовки до заліку розміщено на порталі АСУ.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34